

кінематографічну діяльність режисера. Як оцінює сам Б. Савченко те, що вдалося зробити, чим задоволений і чим можна пишатися. Значна частина розділу – теоретичні засади і рекомендації, редаговані і вивірені впродовж педагогічної практики.

Другий розділ «Що не вийшло... І чому?» об'єднує документи про кіноосвітній проект кіноліцей, що мав би охопити всю Україну, з відгуками на нього, проекти кіносценаріїв та кінофестивалів з різною тематикою і в різних регіонах України. Серед інших Б. Савченку, зокрема, належала ідея створення телеканалу «Світ культури» з благородною й важливою місією репрезентувати все поле національної та світової культури, що мало сприяти підвищенню культурного рівня глядачів. Автор у цьому розділі ділиться з читачем не тільки важливими й цікавими ідеями та проектами, реалізація яких так і не відбулася, а й розмірковує про причини невдач і поразок.

Останній, третій, розділ «Ходіння... у владу» оповідає про зовсім інший, немистецький, адміністративний, бік авторового життя. У зібраних документах і роздумах знайшли втілення найкращі прагнення і вболівання Бориса Івановича щодо майбутнього Національної спілки кінематографістів України. Він викладає своє бачення можливостей її реорганізації й подальшого поступу на той період часу, коли очолював її.

Певно, не випадково останні слова книги – вибачення молодому поколінню митців-кінематографістів від старшого. І все ж...

По багатьох незвершених задумах автор не вважає себе переможцем, а справу розвитку українського кінематографа й культури взагалі програною. Основна його увага прикута до молодого покоління, й надія пов'язана саме із ним. «Є – послідовники! Є – ви! – стверджує він, звертаючись до творчої молоді. – У ваших руках – майбутнє».

Лариса Наумова

Мистецька хроніка

«Повстанське танго»

20 жовтня в межах проекту #ДніУПА в Національному музеї історії України відбулася прем'єра фільму «Повстанське танго» Алли Мегель та Марії Яремчук, другого фільму циклу «Жива УПА».

Чому в українському суспільстві й досі не звучить щира й правдива розмова про УПА? Як плелись інтриги навколо підпілля ОУН та УПА? Як було викрито й знищено верхівку чекістської мережі в лавах ОУН, яку понад 20 років готували у високих кабінетах НКВС? Як молода дівчина з Житомирщини Людмила Фоя стала ключовою постаттю найгучнішої розвідницької контргри? Документальні відповіді на ці питання глядач зможе отримати в новому фільмі волонтерського проекту «Сектор правди». Його метою є збір і документування спогадів ветеранів УПА. Учасників проекту спонукав до цього невблаганний плин часу, адже нині наймолодшим із живих ветеранів УПА вже по 90 років, і вони не можуть довго чекати. На основі розповідей ветеранів УПА для популяризації українських героїв, для вшанування пам'яті тих, хто загинув у боротьбі, для поширення історичної інформації у доступній формі було знято першу серію циклу «Жива УПА» – «Орест» (історія голови Київського крайового братства УПА Ореста Васкула), завершено фільмування другої частини – «Повстанське танго» та розпочато знімання третьої серії циклу – «Я не з неба» про Мирослава Симчича. Матеріалу зібрано ще на 14 серій. До команди проекту «Жива УПА» входять журналісти-волонтери і фахівці Національного музею історії України. Це

вдалий приклад поєднання індивідуальних зусиль небайдужих громадян із можливостями провідної профільної державної установи.

Художній фільм «Позивний "Бандерас"»

Воєнний детектив розповідає про групу українських контррозвідників, які намагаються запобігти диверсії в зоні АТО.

У широкий український кінопрокат «Позивний "Бандерас"» вийшов 11 жовтня м. р. Фільм зняла компанія «Три-я-да Продакшн» за підтримки Державного агентства України з питань кіно. За дистрибуцію стрічки відповідає компанія Ukrainian Film Distribution. Режисер – Заза Буадзе, відомий за постановкою фільму «Червоний» 2017 року.

В основу сценарію, написаного Сергієм Дзюбою та Артемієм Кірсановим, лягли щоденники нацгвардійця Сергія Башкова з позивним «Індіанець» та спогади воїнів АТО. Фільм розповідає про те, як восени 2014 року в зоні АТО група контррозвідників на чолі з досвідченим капітаном Антоном Саєнком (позивний «Бандерас») намагається запобігти диверсії та знешкодити російського підривника «Ходока». Завдання ускладнюється тим, що події відбуваються біля рідного села «Бандераса», яке він давно залишив. Місцеві жителі ставляться до нього як до зрадника, а до українських військових – як до ворожої сили. Коли завдання майже виконано, диверсант тікає разом із заручниками. Відлік часу пішов на хвилини, а під загрозою відтепер не тільки односельчани, а й кохана «Бандераса».

Перед початком зйомок режисер проінтерв'ював понад 100 бійців, які воювали на сході України в різних місцях та підрозділах.

Для вишколу та достовірної роботи всіх виконавців головних ролей відрядили на сім днів на базу підготовки спецвійськ. Там актори разом із вояками жили в казармі, пристрілювалися та набували всіх початкових навичок, необхідних для бійця. Завдяки цьому до початку зйомок їх уже важко було відрізнити від справжніх спецпризначенців.

Зйомки розпочалися в травні 2017-го і відбувалися на Херсонщині та Одещині, а завершилися в Києві 29-го червня того ж року.

Зарубіжні нагороди

Режисер Дмитро Сухолиткий-Собчук здобув «Гран-прі» в конкурсній програмі короткометражних фільмів 34-го Варшавського міжнародного кінофестивалю за фільм «Штангіст». Режисер Роман Бондарчук одержав Приз Другого міжнародного кінофестивалю «Тигр підкрадається, дракон ховається» у м. Пін'яо (Китай) та Гран-прі Міжнародного кінофестивалю нового кіно в м. Спліт (Хорватія) за фільм «Вулкан».

Помер режисер Давид Черкаський

30 жовтня м. р. у 87-річному віці помер український мультиплікатор, сценарист і режисер, заслужений діяч мистецтв України, академік Академії телебачення і академік НАМУ Давид Черкаський. Як режи-

сер він дебютував із фільмом «Таємниця чорного короля» (1964). Славу йому принесли мультиплікаційні стрічки «Пригоди капітана Врунгеля», «Лікар Айболить» і «Острів скарбів».

Фестиваль-Премія «ГРА»

У листопаді вперше відбувся Всеукраїнський театральний Фестиваль-Премія «ГРА» (GRA – Great Real Art). Його засновником та організатором виступила Національна спілка театральних діячів України. Головна мета – об'єднати всі театри країни і презентувати їхні найкращі здобутки в Україні та за рубежом, популяризувати національне театральне мистецтво в усіх його жанрах, стилях і формах, визначити провідні тенденції та стимулювати розвиток українського театального конкурентного середовища.

Стартував проект «Арт-дія-інклюзія»

З жовтня у Національному театрі оперети почав працювати інклюзивний мистецький простір, у якому люди з вадами зору можуть побачити вистави за допомогою аудіоскіпції (спеціальний голосовий супровід, який описує все, що відбувається на сцені: декорації, міміку, вбрання акторів, дії героїв). Проект називається «Арт-дія-інклюзія». Першою виставою стала казка «Андерсон» режисера Максима Козолупа про незвичайні пригоди героїв відомих казок данського казкаря.

В полі зору науковців – кіностудія ім. Олександра Довженка

Ще років двадцять тому в розмовах про кіностудію ім. Олександра Довженка загальним місцем було порівнювати, якою вона була раніше і якою стала тепер. Порівнювали не на користь тепер. За часів Януковича, її становище, як і все в країні, поступово стає критичним, а кіно загалом – додатком до російського, де Україну розглядали через призму локацій і дешевої робочої сили. За два десятиліття змінилося кілька директорів. Всі вони, окрім сумнозвісного Олега Приходька, старались, аби бодай якось утримати це немале підприємство на плаву. Фільмів випускали мало, студія занепадала. Характерно, що й Держкіно їй не толерувало, воліючи мати справу з мобільними «групами».

Цього року студії виповнилось 90 років. Держава, яка байдужа до таких ювілеїв, починаючи своє життя ніби з чистого аркуша, мало зреагувала на цю дату. Відзначили її (на ентузіазмі) самі кінематографісти. 14 вересня вони традиційно зібралися на кіностудії, слухали виступи, вітання. В грудні планується провести урочистий вечір в Будинку кіно.

А 14 листопада, кіностудія ім. Олександра Довженка стала об'єктом уваги науковців. Центр кінематографічних студій НаУКМА в приміщенні Музею НаУКМА провів Наукову конференцію «90 років Національній кіностудії ім. О. Довженка. Постаті, фільми, жанри». Її учасниками були доктор мистецтвознавства Вадим Скуратівський, кандидати філософських наук Ольга Брюховецька та Лариса Наумова, кандидати мистецтвознавства Роман Росляк, Сергій Марченко та Людмила Новікова, кінознавці Сергій Тримбач, Анастасія Канівець, Ірина Патрон, Владислав Таранюк, студентка НаУКМА Тетяна В'южаніна. Вела конференцію Лариса Брюховецька.

Присутні мали нагоду помандрувати в часі і просторі, зокрема, дізнатися про додання фінансових труднощів під час будівництва кінофабрики у 1927-1928 роках, не тільки завдяки науковим розвідкам, а й завдяки ілюстраціям та фрагментам фільмів, які демонстрували на екрані. Дослідники зосередились на різних її періодах (на малодосліджених 1950-х), розкривали характер і особливості її жанрової палітри (байопік, комедія), зосередились на окремих фільмах – як знаменитих («Тіні забутих предків», «Камінний хрест», «Криниця для спраглих»), так і менш відомих («Тронка», «Ключі від неба»), на фільмах козацької тематики, на тому, як виявляли себе в кіно традиції українського театального фольклору, як представлена у фільмах Західна Україна, а також лірична кінопроза (Роман Балаян, В'ячеслав Криштофович, Костянтин Єршов).

Після конференції, відбулася презентація книги Лариси Брюховецької «Перерваний політ. Українське кіно часів ВУФКУ: спроба реконструкції». На ній виступили Роман Росляк, Сергій Марченко, народний артист України, академік НАМУ Богдан Козак, Людмила Новікова, доктор філологічних наук В'ячеслав Брюховецький, Ірина Патрон, Анастасія Канівець.

Головний редактор
Брюховецька Лариса
Заступник головного редактора
Канівець Анастасія
Редколегія
Бобовський Славомір (Польща)
Буковський Сергій, Газда Януш (Польща),
Гладій Григорій (Канада),
Гайдабура Валерій, Сіксу Елен (Франція),
Скуратівський Вадим, Чміль Ганна
Редакція
Наумова Лариса, Котенок Вікторія
Літредактор Дениско Тетяна
Комп'ютерна верстка Брюховецька Оксана
Веб-дизайн Бондаренко Тетяна
Інтернет-версія Тетерюк Марія

Здано на виробництво
20.XII.2018 Формат 60x84 1/8. Папір офсетний.
Умовн. друк. арк. 7,46. Умовн. фарб. відб. 9,32.
Обл.- вид. арк. 5,17. Тираж 1000 пр. Ціна 12 грн.
Зам. № 134 від 20.XII.2018.
Віддруковано в типографії 7БЦ
03067, м. Київ, вул. Виборзька 84.
Тел. +38 (044) 592 13 49.

Редакція журналу «Кіно-Театр».
Адреса редакції:
04655, м. Київ, вул. Г. Сковороди, 2, НаУКМА,
корп. 1, к. 216. Телефон редакції: 425-60-96.
e-mail: ktm@ukma.edu.ua
web-site: <http://www.ktm.ukma.edu.ua>

Автори (№1, 2019)

Богдан Басій – студент НаУКМА
Устина Вовк – студентка ЛНУ ім. І. Франка
Вікторія Котенок – театральний критик
Юлій Швець – кіно- і театральний критик
Олександр Саква – театрознавець
Лариса Брюховецька – кінознавець
Лариса Іванишина – кінокритик
Анна Крисальна – студентка НаУКМА
Олена Крутова – театрознавець
Світлана Максименко – театрознавець, кандидат мистецтвознавства
Лілія Бевзюк-Волошина – театральний критик
Тетяна Дениско – журналіст, кінокритик
Олена Баша – акторка, народна артистка України, доцент ЛНУ ім. І. Франка
Лариса Наумова – кінознавець, кандидат філософських наук
Іван Канівець – кінорежисер
Анна Липківська – театрознавець, кандидат мистецтвознавства
Петро Миронов – актор, заслужений артист РФ
Віталій Кіно – режисер
Леся Самаєва – акторка театру і кіно, заслужена артистка України
Ірина Чужинова – театрознавець
Олег Комаров – актор театру і кіно, народний артист України

Передплату журналу «Кіно-Театр» за межами України закордонні читачі можуть здійснювати через сайт ДП «Преса» www.presa.ua